

POLIITTISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti ma-
ailmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 99

Perjantaina, Huhtik. 27 p.—Friday, April 27

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Vallankumouksen vaikutus Suomessa

Suomalaiset olleet rauhallisina kun vallankumous Venäjällä tapahtui.

Lontoon "Daily Telegraphin" Pietarin kirjeenvaihtaja sähköttää lehdelleen 22 p:nä maaliskuuta seuraavan tiedon Suomen oloista:

"Olen tavannut Suomen eduskunnan puheenjohtajan Oskari Tokon, joka juuri saapui Pietariin. Tokoi kertoi Suomessa olevan aivan rauhallista ja suomalaisten olevan mitä toivottavimpia. Vallankumouksen aikana oli normaali tilanne, paitsi sitä, että merisotilaat Helsingissä ja sotamiehet Viipurissa toimenpivät jossain määrin mellakoita. Suomen kansa oli kaiken aikaa passiivisena tapausten katselijana. Viitun kenraalikuvernööri Seynin vangitseminen osotti heti että uusi aika oli koittanut.

Tokoi selitti ammattijärjestöjen taholta vaikutetun siihen, että elämä kulki säännöllistä luenta. Tehtävät olivat suurimmaksi osaksi käynnissä. Rautatie liikenne ei ollut pysähtynyt muualla kuin Viipurin ja Pietarin välisellä rataosalla, jossa vallankumouksellisten toimesta oli raitteita rikottu, jotta siten olisi estetty joukkojen tuonti Suomesta Pietariin, jos Suomessa olisi saatu vanhan hallituksen kannalla olevia sotajoukkoja koolle.

Oulussa ilmestynyt "Kaiku"-lehti kertoo maaliskuun 20 päivän numerossaan Helsingin tapahtumista:

"Viime perjantaina oli Helsingissä sotilasmielenosoituksia, jotka olivat luonteeltaan melko vieraista. Vallankumoukselliset sotilaat täydellisesti kontrolloivat kaupunkia. Liikenne on toistaiseksi pysähtynyt. Helsingin ja Tampereen tehtaissa on osittaisia lakkoja.

Sotilaat kulkevat Helsingin kaduilla kantaen punaisia lippuja. Kaikkia vastaan tulevia upseereita velvotetaan tekemään kunniaa punalipulle. Ellei upseeri taivu, niin ammutaan. Samassa olevissa sotilasoissa on neljätoista meriupseeria saanut surmansa.

Keisarin ystävä tuotu Englannista Yhdysvaltoihin

New York, huhtik. 26. — Franz Rintelin, Saksan laivaston kapteeni, joka joulukuulla v:nä 1915 asetettiin, edustajahuoneen jäsenen Frank Buchananin, entisen edustajan H. Robert Fowlerin y.m. keralla, syytettiin salaliittoutumisesta aikaansaada- seen lakkoja sotavälineitä, tuotiin tänne eilen Englannista, missä hän on ollut sotavankina. Mikäli tiedetään, tulee Rintelin olemaan todistajana kun huomenna aletaan kuulustella hänen väitettynä salaliittolaistoveriaan.

Rintelin saapui ensi kerran Yhdysvaltoihin huhtikuulla, 1915, ja viranomaisten vääntämän mukaan, käytti noin \$500,000 häiritseä töitä sotavälineitä, joka täällä ja saadakseen Yhdysvallat sekaantumaan Mexican asioihin. Hänen sanotaan olevan Saksan keisarin läheisen ystävän. Oltuaan tässä maassa neljä kuukautta, meni Rintelin Englantiin, joutuen siellä vangiksi.

Cuba lähettää sotakomissionin Yhdysvaltoihin

Havana, huhtik. 26. — Cuban presidentti Menocal on nimittänyt erikoisen komissionin neuvottelemaan Yhdysvalloissa samanlaisen komissionin kanssa Cuban ja yhdysvaltain yhteisistä sotatoimista Saksaa vastaan. Siihen kuuluvat: eversti Marti, armeijajoukon päällikkö; everstiluutnantti Lazama; rannikkokotiväen kapteeni Tavori, ja presidentin adjuttantti Carriarte. Komissionin odotetaan lähtevän Yhdysvaltoihin ensi lauantaina.

J. J. HILLIN "PESÄÄ" PENGOTTU

St. Paul, Minn., huhtik. 26. — Viime keväänä kuolleen rautatiepohjan, James J. Hillin, kuolinpesän selvityksessä Minnesotassa, on hänen omaisuutensa ilmoitettu \$51,179,889.59. Tästä \$1,373,779.53 on kiinteistöä. Perintövero on \$1,489,370.

Miehiä surmaantunut kaivoksessa

Staunton, Ill., huhtik. 26. — Kaivosjohtaja John McQuirk ja kaivosmiehet John Crowder saivat surmansa ja yksi mies loukkaantui Consolidated Coal Co:n kaivoksen n:o 14 shaftissa täällä tänään. Noin 80 tonnin painoinen kivikasa putosi heidän päällensä.

Vahtisotilaat ampuneet miehen

New York, huhtik. 26. — East-joen yli johtavaa Manhattan siltaa vartioivat sotilaat tänään ampuivat erään konepajan luona kävelleen venäläisen, John Smithin, jota he pitivät "epäilyttävänä". Mies vietiin sairaalaan, mutta hänen eloonjäämisestä ei ole toiveita.

Saksa sovittelee Espanjan kanssa upotetuista laivoista

Haagi, 26 p. huhtik. — Saksan hallitus on ilmoittanut, että se on halukas neuvottelemaan Espanjan kanssa submariinikysymyksen suhteen. Espanjan lähettämässä nootassa, jonka Espanja lähetti espanjalaisten laivojen upottamisen johdosta, oli pyydetty Saksaa neuvotteluun upotusten johdosta ja mahdollisten myönnytysten suhteen.

Vierasmaalaisetkin armeijaan Englannissa

Lontoo, huhtik. 26. — Saartoministeri lordi Roberts tänään lausui alahuoneessa, että hallitus aikoo pian esittää lakiehdotuksen Englannissa olevien, ase- kunnostettujen vierasmaalaisten värvämisestä sotaväkeen. Kysymyksessä ovat ainoastaan "ystävällisten maiden" alamaiset.

Kiinan kuvernööri äänestäneet sotaa

Peking, Kiina, huhtik. 25. — Kiinan väliaikaisten ja sotilas-kuvernöörin kokouksessa, jossa pääministeri toimi puheenjohtajana, äänestettiin yksimielisesti, että Kiinan on julistettava sota Saksaa vastaan.

Parlamentin jäsenten enemmistö on sodan julistamisen puolella, mutta presidentti Li Hung ei ole vielä ratkaissut mille kannalle hän asettuu.

Riistijäroikka koettaa rohkaista Oxmania

San Francisco, Cal., huhtik. 26. — Frank C. Oxman, oregonilainen karjakapitalisti, joka täällä vangittiin joku päivä sitten syytettynä väärin todistusten hankkimisesta ja väärän valan tekoon yllyttämisestä Thomas J. Mooneya vastaan surullisen kuollessa pommijutussa, jossa Mooney tuomittiin hirtettäväksi, sai tänään Cattle & Horse Breeders Associationilta La Grandesta, Ore., sähkösanoman, jossa vakutettiin, että tuon yhdistyksen jäsenet uskovat Oxmanin olevan syyttömän. Sähkösanoman olivat allekirjoittaneet vhtiön presidentti William Poolman ja sihteeri S. O. Correll ja siinä vakutettiin yhdistyksen jäsenten olevan sitä mieltä, ettei Oxman ole "voinut" tehdä mitään rikosta Californian valtioissa.

Joko Venäjä julkaisee rauhanehtonsa?

Liittoutuneille pian lähetetään nootta, jossa ilmoitetaan Venäjän ei taistelevan valloitusalueitten saamiseksi eikä naapurikansojen väkivaltaisesti hallitsemiseksi.

55 englantilaista laivaa upotettu

Submariinien tuhotekojen lisääntyminen synnyttää tyytymättömyyttä ja pelkoa Englannissa.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Virallisesti on ilmoitettu vihollisten submariinien taikka miinojen upottaneen viimeisen viikon aikana englantilaisia rahtilaivoja 40 yli 1,600 tonnin kantoisia ja 15 sitä pienempiä. Näitten lisäksi upottivat submariinit 9 kalastajalaivaa. Sanomalehdistö on saatuaan tiedot osoittanut hermostuneisuutta, niinpä Times lausuu m.m.: "Jos seikkaperäisemmät tiedot olisi annettu olisi asia näytänv etken sitäkin pahemmalla." Amerikalainen laiva upotettu. Washington, D. C., 26 p. huhtik. — Valtiovirastolle on ilmoitettu, että amerikalainen kuunari Percy Brisdall on upotettu. Laiva oli 1,127 tonnin kantoisen ja omistaa sen new-yorkilainen yhtiö.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Amerikan konsuli Glasgowissa on ilmoittanut, että saksalaiset ovat saaneet ensimmäisen amerikalaisen sotavangin. Saksalaisilla on tapana ottaa vangiksi vihollislaivojen kauppalaivojen kapteenit, joten tieto antanee syytä otaksumaan, että jokin amerikalainen laiva on upotettu.

Amerikalainen laiva upotettu

Washington, D. C., 26 p. huhtik. — Valtiovirastolle on ilmoitettu, että amerikalainen kuunari Percy Brisdall on upotettu.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Englantilaiset meriupseerit ovat ilmaisseet epäilevänsä amerikalaisen linjalaivan Mongolian kapteenin ja tykkimiesten kertomusten

Saksassa ehkä ei tulekaan vallankumousta sodan aikana

Liittolaaispiireissä aletaan epäillä sen mahdollisuutta entistä enemmän.

Paris, huhtik. 26. — Jules Cambon, Ranskan ulkoveraston yleissihteeri, lausui tänään keskustellessaan amerikalaisen lehden kirjeenvaihtajien kanssa: "Minä olen yhtä mieltä kuin entinen Yhdysvaltain lähettiläs Saksassa, James W. Gerard, kun hän lausui äskettäin, että liittolaisten ei olisi uskottava sisäisen vallankumouksen puhkeavan Saksassa."

Metsätyölläinen ehkä myrkytetty

Hoquiam, Wash., huhtik. 26. — Grays Harbor kauntin viranomaiset, jotka tutkivat erästä majatalosta viime sunnuntai-iltana hengettömänä löydetyn, Chris Peterson nimisen ijäkkään tukkityölläisen kuoleman syytä, ovat sitä mieltä, että Petersonille annettiin viinäröyppynä keralla jotakin uuvutusjuomaa, nähtävästi ruuostotarkotuksessa.

D. B. Ellis, jonka huoneesta Petersonin ruumis löydettiin, on kauntin vankilassa, odottamassa tutkinnon päättymistä.

Viranomaiset ovat saaneet todistuksia, että jonkunlaista uuvutusjuomaa on käytetty mainitussa paikassa muulloinkin.

I.W.W:n oikeusjuttu lähenee loppuaan

Laivalla olleet työläiset eivät olleet asetettuja.

Seattle, Wash., huhtik. 26 p. — Todistajien kuulustelu syytäjien puolelta I.W.W.-jutussa, jossa Thomas Tracy ja 73 muuta työläistä ovat syytettynä deputisheriffi Jefferson Beardin murhasta, on joutunut loppuviheeseen. Muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, todistajina ovat esiintyneet useat laiva Veronalla marraskuun 5 p:nä olleet työläiset. Useat näistä ovat myöntäneet, että Veronalla ammuttiin myöskin muutamia laukauksia, mutta ensimmäinen ja sitä seuraavat laukaukset tulivat varmasti laituriin.

J. F. Billings, I. W. W. liiton jäsen ja yksi syytetyistä, joka sanoi olevansa vararikon tehneen pankkiirin poika Duluthista, Minn., ja myöhemmin asuneensa isänsä kanssa Nicaraguassa ja Hondurasissa, Keski-Amerikassa, mutta sittemmin joutunut monen kovan kohtalon jälkeen kiertäväksi työläiseksi, todisti, että hänellä oli 41 kaliiberin Coltin revolveri mukanaan laiva Veronalla marraskuun 5 p:nä. Billings sanoi olleensa alakannella, kun ensimmäiset laukaukset kuuluivat, ja kuuluaan, että etukannella oli tapettu miehiä, oli Billings juostu konekärähtäjän tykö, vetänyt aseensa esille ja sanonut: "Jumalan tähden, miksi ette pane koneita peräytymään?" Sanoi olleensa pakotettu näin tekemään, koska konekärähtäjä näytti olevan kokonaan välinpitämätön ja tuntui nauttivan harvinaisesta seikkailusta.

"No, paniko konekärähtäjä koneet peräytymään?" kysyttiin. "Kyllä, vasta sitten kun hänet komennettiin siihen."

Ristikulustelussa Billingsiltä kysyttiin minkätähden hän oli ottanut aseensa mukaansa, johon hän vastasi:

"Beverly Parkissa olin joutunut armoittoman räkkäryksen alaiseksi, ja kärsin vielä sen seurauksista. Otin aseensa mukaani

(Jatkoo toisella sivulla)

Britannia poistanut Yhdysvaltoja koskevan mustanlistan

Lontoo, huhtik. 26. — Britannian hallitus on julistanut peruutetuksi luettelon yhdysvaltalaisista liikkeistä, joiden kanssa brittiläisillä ei ollut oikeutta tehdä kauppaa, koska liikkeiden katsottiin voivan jollakin tavoin hyödyttää saksalaisia. Englannin ulkoverasto selittää, että koska Yhdysvallat on yhtynyt sotaan, tulee se epäilemättä huolehtimaan kyseessä olevista asioista, joten mustan listan voimassapito on tarpeetonta.

Mexicolaisia tuomittu salaliittoutumisesta

Laredo, Tex., huhtik. 25. — Liittovaltion oikeudessa täällä tänään tuomitsi tuomari Livins neljätoista "felicitaa" (mexicolaisia, Felix Diazin kannattajia) salaliittoutumisesta puolueetonta hallitusta vastaan. Tuomittujen joukossa on yksi heidän johtomiehiä, Pedro Gonzales, joka sai "tilaisuuden" maksaa \$10,000 sakkoo tai mennä kauntin vankilaan yhdeksi vuodeksi. Alberto Hinokosa ja Leopoldo Dorantes saivat kumpikin \$5,000 sakkoo tai vuoden vankeutta. Yksitoista muuta tuomittiin maksamaan \$300 sakkoo tai "istumaan" kolme kuukautta.

Vincento Calero ja E. Levy, jotka vangittiin San Franciscon, syytettynä opiumin salakuljettamisesta Mexicosta Yhdysvaltoihin Laredon kautta, tuomittiin kumpikin viideksi kuukaudeksi liittovaltion kuritusluokkaan Atlantaan, Ga.

Sotilaat rusikoivat i.w.w.läisiä

Centralia, Wash., huhtik. 26. — Luutnantti Frank Van Gilder, joka oli eilen illalla Centraliasa, kertoi, että Industrial Workers of the Worldin jäsenet ottivat "suuria röyhkeyttä" M-rauksista. Otin aseensa mukaani

(Jatkoo toisella sivulla)

55 englantilaista laivaa upotettu

Submariinien tuhotekojen lisääntyminen synnyttää tyytymättömyyttä ja pelkoa Englannissa.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Virallisesti on ilmoitettu vihollisten submariinien taikka miinojen upottaneen viimeisen viikon aikana englantilaisia rahtilaivoja 40 yli 1,600 tonnin kantoisia ja 15 sitä pienempiä. Näitten lisäksi upottivat submariinit 9 kalastajalaivaa.

Sanomalehdistö on saatuaan tiedot osoittanut hermostuneisuutta, niinpä Times lausuu m.m.: "Jos seikkaperäisemmät tiedot olisi annettu olisi asia näytänv etken sitäkin pahemmalla."

Amerikalainen laiva upotettu. Washington, D. C., 26 p. huhtik. — Valtiovirastolle on ilmoitettu, että amerikalainen kuunari Percy Brisdall on upotettu.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Amerikan konsuli Glasgowissa on ilmoittanut, että saksalaiset ovat saaneet ensimmäisen amerikalaisen sotavangin.

Amerikalainen laiva upotettu

Washington, D. C., 26 p. huhtik. — Valtiovirastolle on ilmoitettu, että amerikalainen kuunari Percy Brisdall on upotettu.

Lontoo, 26 p. huhtik. — Englantilaiset meriupseerit ovat ilmaisseet epäilevänsä amerikalaisen linjalaivan Mongolian kapteenin ja tykkimiesten kertomusten

(Jatkoo toisella sivulla)

Hiilenkaivajat saavat palkanylennystä

Kovanhiilenalueen kaivantomiehet saavat noin 20 prosenttia palkanylennyksen.

New York, 26 p. huhtik. — Kovanhiilen kaivantojen omistajien ja United Mine Workers liiton edustajien välillä on saatu sopimus palkanylennyksestä kaivantomiehille kovanhiilen kaivantoalueella. Palkankorotusta annetaan noin 20 prosenttia — palkankorotus ollen asteittain järjestetty ollen 11 prosenttia parhaiten palkatuille ja 35 prosenttia huonoimmin palkatuille kaivostyöläisille. Sopimus kestää seuraavat 11 kuukautta, eli siihen aikaan jolloin päättyy ennemmin voimassaoleva palkkatariffin aika.

Irlannin ennustetaan pian saavan itsehallinnon

Lontoo, huhtik. 26. — Pääministeri Lloyd-George on ilmoittanut tarvitsevana vielä muutamia päiviä aikaa valmistukseen lausuntansa Irlannin itsehallintoasiassa. Aikaisemmin hän lupasi antaa lausunnon tällä viikolla.

Viimeaikaiset ennustukset esottavat, että Englannin hallitus tulee vihdoin myöntämään Irlannille oikeuden hallita sisäisiä asioitaan. Ulkoministeri Balfourin, joka nyt on Washingtonissa, Yhdysvalloissa, kerrotaan sähkötäneen, että Yhdysvaltain kansan enemmistö kannattaa itsehallinnon myöntämistä ja että Yhdysvaltain ja Englannin välien lujuuttamiseksi on tuollainen toimenpide varsin sopiva ja tarpeellinen.

Loordi Northcliffen sanomalehdet tänään suurin otsikoin julkaisivat Yhdysvalloissa olevilta kirjeenvaihtajiltaan saapuneen sanomat, joissa kerrottiin kuinka huomattavat amerikalaiset, "sellaisetkin" kuin Taft ja Roosevelt, puoltavat itsehallinnon antamista.

Työväen nousuliike jatkuu Ruotsissakin

Köpenhamina, 26 p. huhtik. — Dagens Nyheterille saapuneitten tietojen mukaan on Tukholmassa työväestö jatkuvasti toimeenpannut mielenosoituksia elintarpeitten hintojen kohoamista ja hallituksen saamattomuutta vastaan. Sotilasviranomaiset ovat ankarilla määräyksillä kieltäneet sotilaita ottamasta osaa sosiaalisten kokouksiin, mutta huolimatta siitä on satoja sotilaita aina havaittu elintarpeiden johdosta sosiaalisten pitämässä joukkokokouksissa.

Tukholman läheisessä Upsalan kaupungissa on niinkään tapahtunut mielenosotusmellakoita.

Nälänhätä uhkaa Sveitsissäkin

Berni, 26 p. huhtik. — Sveitsin sanomalehdistö on alkanut yhä enemmän huolestuneena käsitellä kysymystä, mitä sveitsiläisille Amerikan sotaan sekaantuminen ja mahdollisesti sitä seuraava viljanviennin kieltäminen muualle kuin liittoutuneille saattaa tuottaa. Yleensä peljätään nälänhätää ja onpa liikkunut ehdotuksia, että Sveitsi lähettäisi erikoisia asiamiehiä Amerikan valvomaan, että Sveitsi saa ostaa ja tuottaa viljaa tarpeekseen Amerikasta huolimatta siitä, ettei Sveitsi ole sodassa Amerikan puolella.

VEHNÄN HINTA ALATI KOHOAA

Chicago, huhtik. 26. — Vehnän hinnat alati kohoavat. Toukokuulla hankittavan vehnän hinta oli \$2.60 bush., heinäkuulla \$2.25 ja syyskuulla \$1.96.

Nälkä kiihtyy sodan jatkuessa

Chicago, Ill., huhtik. 26. — Sodan aiheuttama ravintoinenpula on jo alkanut näkyä Chicagossa. Erään suuren hotellin isäntä eilen ilmoitti, että perjantaina lähtien tulee olemaan yksi lihaton päivä joka viikko, ja University klubin sääntöjä muutettiin niin, että tämän jälkeen tarjoillaan klubissa paljon vähemmän herkuja kuin ennen ja annokset supistetaan, mikäli eri lajit ovat kysymyksessä, muuttamiin yleisiin.

Useissa muissa klubeissa, hotelleissa ja kahviloissa, Union League Club näihin luettuina, selitettiin, ettei näissä harkita ainoastaan liha-annoksien poistamista jonkun viikonpäivän aterialuettelosta, vaan aiotaan yleisesti rajoittaa ruoka-annoksiakin.

Lennätin ja puhelintietojen sensuroiminen

Washington, D. C., huhtik. 26. — Hallitusvirkailevat neuvottelussa keskevisiikona iltapäivällä päättivät voimaansaa ankaran puhelin- ja lennätintietojen sensuroimisen sodan ajaksi. Tätä puolustettiin selityksellä, että on välttämätöntä estää tässä maassa toimivat urkkijat lähettämästä kokoamaan tietoja ulos täältä. Langattoman lennättimen sensuroiminen alkoi heti kun sotatila julistettiin.

Useiden kaapeliyhtiöiden johtajat tänään neuvottelivat laivastosihteeri Danielsin kanssa kaapelisanomien sensuroimisesta, jota tulee harjoittamaan laivastodepartementti. Puhelin- ja lennätintietojen sensuroipi sota-departementti.